

December 2022

Lägesrapport om tillgång till social omsorg och övrigt stöd för personer med EHS/elöverkänslighet – kraftfulla åtgärder nödvändiga

Elöverkänsligas Riksförbund beskriver i lägesrapporten nuläget, rättigheter och behov av åtgärder avseende tillgången till bl.a. särskilda boenden och övrigt stöd. Förbundets länsföreningar har bidragit med kunskap om lokala förhållanden.

Rapporten visar att förbundet inte har kännedom om något särskilt boende som är anpassat och tillgängligt för personer med EHS/elöverkänslighet¹ samt att stora brister finns rörande stöd och service i övrigt. Det redovisade nuläget i Sveriges kommuner är skrämmande, men inte överraskande för personer med EHS.

Kraftfulla insatser måste vidtas omgående för att lagar och konventioner ska följas. Vi ber er därför att ta del av rapporten och att vidta de åtgärder som ni utifrån er organisations ansvarsområde har till uppgift att genomföra.

Nödvändiga åtgärder

- Kunskap om EHS/elöverkänslighet och rättigheter för personer med EHS ur ett funktionsrättsperspektiv måste ges till politiker och all personal.
- Hälsosamma särskilda boenden med gemensamma ytor och utemiljöer som även är tillgängliga för personer med EHS måste skapas.
- Universella byggnadsregler måste kompletteras för att även omfatta tillgänglighet för funktionsrättsgruppen med EHS.
- Även övrig service i form av restauranger i anslutning till särskilda boenden, daglig verksamhet, rehabilitering, hemtjänst, hemsjukvård, larm, färdtjänst m.m. måste göras tillgängliga.

EHS/elöverkänslighet

EHS/elöverkänslighet är en miljörelaterad funktionsnedsättning med samma rättigheter som övriga funktionsrättsgrupper har. Flera ministrar har genom åren förtydligat detta.

Enligt forskningsrapporter och internationella behandlingsprogram är EHS en väldefinierad objektivt identifierad och karakteriserad neurologisk störning som kan diagnostiseras och behandlas. En forskningsgrupp har 2020 lämnat förslag till WHO om att EHS ska erkännas och att diagnosen bör ingå i WHO:s klassifikationssystem ICD.

Identifiering av EHS görs genom mätning av biomarkörer i blod- och urinprov. En person med EHS har även signifikanta skador och avvikelser som kan iaktas vid avbildningar av hjärnan.

---

¹ EHS, Electro Hyper Sensitivity är den internationella beteckningen för elöverkänslighet.

Diagnostisering och behandling görs sedan många år utomlands och förhoppningsvis snart även i Sverige.

Personer med EHS har inte sällan ytterligare en diagnos. Några exempel är kemikalieöverkänslighet, MS, ME/CFS, fibromyalgi och ADHD.

Många berörs

EHS är i princip en folksjukdom. Tysklands myndighet för strålskydd har angivit nivåer som varierat mellan 7 och 10 procent åren 2003 till 2013. Socialstyrelsens senaste miljöhälsoenkät 2007: 3,2 % elöverkänsliga, varav 0,4 % svårt elöverkänsliga. Därefter har inga mätningar gjorts i Sverige.

Antal besökare på vår webb samt personer som kontakter oss via e-post och telefon visar på en ständig ökning. Oroande är att även antalet barn, ungdomar och unga vuxna med EHS ökar. Hela familjer påverkas.

Mer information

Rapporten biläggs. I den kan du ta del av bakgrundsinformation samt de åtgärder som omgående behöver påbörjas för att stoppa den nu pågående diskrimineringen av personer med EHS.

Rapporten finns även på förbundets webb - eloverkanslig.org/lagesrapportomsorg.

Snara åtgärder

Elöverkänsligas Riksförbund samt förbundets läns- och lokalföreningar ser fram mot en konstruktiv och framåtsyftande dialog med kommuner, regioner, myndigheter, organisationer m.fl. som är direkt ansvariga för att skapa hälsosamma boenden och tillgänglig övrig service. En dialog som leder fram till att personer med EHS får det stöd och den service som uppfyller det som anges i konventioner och lagar. Det ger även övriga personer inom boenden och personalen, tillgång till hälsosamma miljöer att vistas i.

Vi behöver vara många som arbetar för att nå detta mål, så allas insatser är viktiga.

Förbundet samt våra läns- och lokalföreningar bistår gärna med vår erfarenhet och kunskap. Kontaktuppgifter till våra läns- och lokalföreningar finns på vår webb, eloverkanslig.org/foreningar.

ELÖVERKÄNSLIGAS RIKSFÖRBUND

Marianne Ketti

Ordförande

Bilagor

- Livssituationen för personer med EHS/elöverkänslighet – Social omsorg och stöd för äldre/yngre med omsorgsbehov